

Lausunto kaupunkivesiasetuksen (669/2020) muutoksesta

Suomen Vesiensuojelun keskusliitto kiittää mahdollisuudesta lausua kaupunkivesiasetuksen muutoksesta ja pyytää ottamaan valmistelussa huomioon seuraavat asiat.

1. Yleiset huomiot

Suomen Vesiensuojelun Keskusliitto ry pitää perusteltuna ja kannatettavana, että ravinteiden kierrätyksen teema liitetään osaksi kaupunkivesiasetuksen mukaista valtionavustusjärjestelmää, koska erillisen ravinteiden kierrätyksen valtionavustusasetuksen voimassaolo päättyy vuoden 2026 lopussa ja rahoitusvolyymin arvioidaan pienenevän. Muutoksella voidaan säilyttää jatkuvuus ja tukea valtakunnallisia vesiensuojelutavoitteita, kun ravinteiden kierrätyksen hankkeet kohdennetaan nimenomaisesti vesiensuojelua edistäviin toimiin.

Liitto painottaa, että asetuksen soveltamisalaa ja perusteluja tulee pitää sisäisesti johdonmukaisina ja tarkkarajaisina. Avustuksen käytön perusteluissa ja kohdentamisessa ei saa syntyä ristiriitaa, vaan rahoituksen tulee kohdistua selkeästi kaupunkivesiin ja niiden kuormituksen vähentämiseen.

2. Keskeiset huomiot ehdotetuista pykälämuutoksista

Soveltamisala (1 §)

Ehdotettu lisäys, jonka mukaan avustusta voidaan myöntää myös vesiensuojelua edistävään ravinteiden kierrätykseen, on oikeansuuntainen. On tärkeää määritellä selkeä kriteeristö sille, milloin ravinteiden kierrätyshanke on aidosti vesiensuojelua edistävä ja millä tavoin sen vaikutus vesistökuormituksen vähentämiseen osoitetaan.

Avustettavat hankkeet (4 §)

Ravinteiden kierrätystä, talteenottoa tai hyödyntämistä edistävien hankkeiden sisällyttäminen asetukseen on kannatettavaa. Rahoituksen tulee kohdistua konkreettisiin, vaikuttaviin ja monistettaviin ratkaisuihin. On vältettävä tilanteita, joissa tukea ohjautuu toimiin, joiden ympäristöhyödyt jäävät epäselviksi.

Hakijajoukko (7 §)

Laaja hakijajoukko mahdollistaa vaikuttavat yhteistyöhankkeet kuntien, vesihuoltolaitosten, yritysten, järjestöjen ja tutkimustoimijoiden kesken. Rahoitusehtojen ja valtiontukisääntelyn soveltamisen tulee kuitenkin olla selkeää ja ennakoitavaa hakijoille.

Enimmäismäärä ja kustannukset (8–9 §)

Ryhmäpoikkeusasetuksen artiklojen täsmentäminen ravinteiden kierrätyshankkeiden osalta on perusteltua. Hakijoille tulee tarjota riittävä ohjeistus hyväksyttävistä kustannuksista ja sovellettavista säännöksistä hallinnollisen taakan minimoimiseksi.

3. Rahoituksen taso, kohdentaminen ja hankekoko

Kaupunkivesien hallinnan ja haitallisten aineiden vähentämisen tukiohjelmalle on selvä tarve. Sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä rahoituksen tasoa tulee tarkastella riittävyyden näkökulmasta.

Ravinteiden kierrätyksen sisällyttäminen samaan asetuskokonaisuuteen ei saa johtaa kaupunkivesien hallintaan kohdistuvan rahoituksen heikentymiseen. Teemoille tulee asettaa selkeät painotukset ja vaikuttavuusperusteet.

Rahoituksen tulee mahdollistaa myös useamman kaupungin yhteiset, laajemmat hankkeet. Hankkeiden tulosten tulee olla laajasti hyödynnettävissä ja monistettavissa.

4. Seuranta, mittaaminen ja paikallisen osaamisen hyödyntäminen

Hankkeiden seurannassa ja raportoinnissa tulee hyödyntää paikallista osaamista vesistöseurannoissa, näytteenotossa ja analytiikassa, jotta vaikuttavuus voidaan osoittaa luotettavasti ja kustannustehokkaasti.

Erityisesti uusien ravinteiden talteenoton ja hyödyntämisen ratkaisujen osalta tulee arvioida riskienhallinta huolellisesti, mukaan lukien haitta-aineiden, mikromuovien ja ravinneylijäämien mahdollinen kulkeutuminen vesistöihin.

5. Yhteenveto ja esitykset

Suomen Vesiensuojelun Keskusliitto ry:

1. kannattaa ravinteiden kierrätyksen teeman lisäämistä kaupunkivesiasetukseen, kun kohdentaminen pidetään selvästi vesiensuojelulähtöisenä
2. esittää, että asetuksen perustelumuiotiossa varmistetaan tarkkarajaisuus ja johdonmukaisuus, jotta rahoituksen kohde ja vaikutuslogiikka ovat selkeitä
3. esittää, että rahoitus mahdollistaa myös laajat, usean kaupungin yhteishankkeet ja näistä saatavat tulokset saatetaan laajasti hyödynnettävään muotoon
4. korostaa, että hankkeiden seuranta ja vaikuttavuuden osoittaminen on rakennettava vahvaksi ja paikallista seurantaosaamista hyödyntäväksi
5. pitää perusteltuna tarkastella tukiohjelman rahoituksen riittävyyttä muuttuvissa olosuhteissa (äärisateet, kuormituspiikit, ylivuotoriskit)

Suomen Vesiensuojelun Keskusliitto ry

Helsinki. 9.3.2026

Hannu Moilanen

Toiminnanjohtaja